

Klima- og miljødepartementet
Avdelingsdirektør Lindis Nerbo
Postboks 8013
Dep. 0030 Oslo

Postmottak@kld.no

Deres ref:12/4407 -

Saks nr.: 2017/52 -

Dato: Deatnu/Tana: 11.08.2017

Kontaktperson: Steinar Pedersen
Tlf.: 952 07 534

Avklaring av TFs rolle i forvaltningen av *Deatnu/Tanavassdraget* etter Stortingets behandling av tanaavtalen, 28.3.2017.

Vi ser det som positivt at en representant fra Miljødirektoratet på et møte hos oss, 4.7. d.å., på vegne av KLD, foreslo et trepartsmøte mellom departementet, direktoratet og TF, hvor man blant annet kunne drøfte,

- Fiskereglene, erfaringer fra årets sesong
- Diskusjon om forvaltningsplan jf. art. 4, forarbeide og prosedyre for arbeide med til forvaltningsplan for laksebestandene i Tanaelva
- Reoppnevning av overvåkingsgruppa, hvordan skal overvåkingsgruppa fungere
- Prosedyre med Finland om Tanaoverenskomsten
- Roller, myndighet og forvaltning
- Båtregisteret
- Lokal forvaltningsforskrift.

Et slikt fellesmøte er nødvendig, men før det holdes er det nødvendig å avklare departementets fortolkning av hvilke føringer som ligger i Stortingets merknader til tanaavtalen. Det gjelder blant annet helt konkret hvilken rolle/status Miljødirektoratet og TF skal ha når det gjelder forvaltninga av Tanavassdraget. Slike forhold må drøftes bilateralt med departementet.

Vi har i løpet av våren og i sommer hatt en del kontakt om ovennevnte, og vi er nå interessert i å høre hvilken konkretisering departementet så langt har kommet frem til på punkter hvor Stortinget har lagt føringer som avviker fra det som var lagt frem i proposisjonen. I den forbindelse viser vi også til en uttalelse fra flertallet i Stortingets energi- og miljøkomité hvor det heter at det er

av avgjørende betydning at avtalen og de tilhørende reguleringer er utarbeidet i samarbeid med ledelsen i Tanavassdragets fiskeforvaltning (Innstilling 228/S 2016-2017).

For å belyse de ovennevnte forholdene nærmere, ber vi – som tidligere meldt – om et møte eller konsultasjon med KLD, i god tid før neste TF-møte, 21.9.17.

I forbindelse med forberedelsene til et slikt møte kom KLD v/fagdirektør Steinar Hermansen 4.4. d.å. med en konkretisering av en del aktuelle punkter på kortere og lengre sikt. Vi omtaler først oppgavene på kort sikt. Jf. nedenfor:

Tanaavtalen – oversikt over arbeidsoppgaver for KLD og TF i 2017
Kort sikt (pågående, april-mai)

- *Kgl.res forskrifter Norge*
- *Forskrift om fiske i finske sidevassdrag Forslag i svensk versjon skal foreligge 6. eller 7. april.*
- *System for salg av fiskekort: Vurdering av forslag fra arbeidsgruppe.*
- *Priser fiskekort på grenselvstrekningen, Norge og Finland: Finlands forslag i svensk versjon skal foreligge 6. eller 7. april. TF utarbeider forslag for norske kort som sendes Finland til uttalelse. KLD kontaktpunkt for Finland.*
- *System for fangstrapportering: Vurdering av forslag fra arbeidsgruppe.*

Under vurdering:

- *Maskevidde i ledegarn til stengsler uendret i 2017 (hele vassdraget): Foreløpig drøftet*
- *Ikke krav om ukentlig fangstrapportering for lokale fiskere i 2017: Foreløpig drøftet*
- *Tanaloven som hjemmelsgrunnlag for fiskereguleringer (jf. komiteinnstillingen)*

De fleste av de ovennevnte arbeidsoppgavene er i det vesentlige gjennomgått og behandlet i konsultasjonene i løpet av april/mai. Vi finner likevel grunn til å trekke frem punktet *Tanaloven som hjemmelsgrunnlag for fiskereguleringer (jf. komiteinnstillingen)*, som krever en fortsatt videre utdyping.

Fra departementets oppsett av 4.4. d.å. gjenstår derfor det man tok sikte på å drøfte på noe lengre sikt med oppstart i august/september, noe som er greit for vårt vedkommende. Det som ble nevnt var følgende:

Fra stortingsproposisjonen

- *Forvaltningsplan (artikkel 4)*
- *Overvåking/forskning/tradisjonell kunnskap (artikkel 12)*
- *Evaluerer av fiskeregler (artikkel 7, jf. artikkel 6)*
- *Tiltak i særskilte situasjoner (artikkel 16): nasjonale prosedyrer*
- *Fordeling ansvar og oppgaver KLD/TF (jf. også komiteinnstillingen)*
- *Gjennomgang forskrift lokal forvaltning*
- *Prosedyrer for samarbeidet Norge-Finland*

Fra komiteinnstillingen

- Vedtak 553 (mindretall forslag 2): "Stortinget ber Regjeringen i oppfølgingen av den nye avtalen om forvaltning av fisket i Tanavassdraget i størst mulig grad involvere lokale rettighetshavere og samer som urfolk."
- Føringer for nasjonal forvaltning (side 9)
- Føringer om predatorer (side 8 og 9)
- Evaluering av ordningen for hytteeiere ved neste revidering av avtalen

Fra avtalen

- Avtale om felles plan for fiskeoppsyn (artikkel 11, punkt 3)
- Båtregister (Vedlegg 2 fiskereglene § 36)

Annet

- Besøk statssekretæren Tana: Foreløpig drøftet, aktuelt sent juli/ eller tidlig august
- Anmodning om refusjon av oppsynsutgifter: Foreløpig drøftet, eget møte om saken senere

Etter TF-møtet 5. og 6. april d.å. kom vi som kjent med en foreløpig vurdering av oppsettet, hvor vi bl.a. anførte at:

Det mest praktiske vil være at departementet kommer med en skriftlig tilbakemelding på de enkelte punktene (...) Det vil si hvordan man ser for seg en konkretisering av Stortingets merknader og vedtak.

Etter vår oppfatning legger Stortinget til dels sterke føringer mht. TFs utvida rolle i forhold til gjennomføring av avtalen, som de forannevnte punktene er en del av.

Særlig viktig er å få en avklaring på TFs relasjon i forhold til departement og direktorat (...). Vår oppfatning er at Stortinget har foretatt en meget sterk oppgradering av vår rolle.

Når det gjelder båtregisteret ber vi om en oversikt over hvor mange nye båter som vil bli registrert av den nye rettighetskategorien - Ikke-fast bosatte hytteeiere.

Den nevnte kategorien må for øvrig vies særlig oppmerksomhet, i og med at Stortinget etter forslag fra regjeringen ved KLD har vedtatt at disse hytteeierne skal kunne utøve gratis fiske på norsk side av grenselinjen, hvor fiskeretten gjennom alders tids bruk og lovvedtak siden 1700-tallet tilhører befolkningen i Tanadalen.

Det dreier seg om 1660 fiskedøgn som stilles til gratis disposisjon for denne gruppen, som fisker på linje med lokalbefolkningen. TF har fastsatt en døgnpris på kr. 800 for turistfiske fra båt. Det vil si at vi denne sesongen har tapt kr 1 238 000, som vi har behov for til forvaltning og oppsyn. Etter vår oppfatning vil det ikke være urimelig at dette beløpet refunderes av departementet.

Spørsmålet om kompensasjon ble også direkte omtalt i stortingsdebatten 28.3.d.å. hvor lederen i Energi- og miljøkomiteen, Ola Elvestuen (V), som for øvrig støttet avtalen, uttalte at,

Bortfallet i den inntekten som ligger der, må Tanavassdragets Fiskeforvaltning få en kompensasjon for.

Vi kan ikke leve med at våre rettigheter, og en stor del av det økonomiske grunnlaget for vår forvaltning, uten vår kunnskap og medvirkning deles ut gratis til andre lands statsborgere. TF vil derfor fra og med neste sesong måtte vurdere egne tiltak for å sikre inntektsgrunnlaget for organets offentlig pålagte virksomhet – å forvalte fisken og fisket i vassdraget. Vi håper at dette ikke skal bli nødvendig.

Derneft er det et par forhold som ikke ble avklart under konsultasjonene i vår. Det gjelder byrdefordelingen mellom de ulike fiskerkategoriene, og hvordan de enkelte gruppene kommer ut i forhold den overordnede reduksjonen i fisket på 1/3. TFs rolle i forbindelse med mulige endringer av fiskeforskriftene på grenseelvestrekningen var også noe man skulle komme tilbake til.

Vi har som kjent også, for en god stund siden, fremmet et refusjonskrav i forbindelse med utgifter for tidligere års oppsynsvirksomhet, hvor vi har utført oppsynstjeneste for staten på grenseelvestrekningen (jf. vedlegg). Vi formoder at man nå har kommet så langt i behandlingen av dette at vi kan få et bekræftende svar på at disse utgiftene dekkes.

Forskning og kunnskapsproduksjon er helt grunnleggende for en god forvaltning. Der hører også tradisjonell kunnskap med – en kunnskap som har vært fraværende eller helt underkommunisert i forvaltningen av Tanavassdraget frem til nå.

Vi merker oss at man anslår årlige utgifter til overvåking og tilhørende aktiviteter på fra 7 til 10 millioner kroner pr. år.

Vi forutsetter at TF skal ha en sentral rolle når det gjelder forskningsprioriteringer. På møtet ønsker vi også en første drøfting av vår skisse til et opplegg vedrørende tradisjonell kunnskap, som vi fremmet i februar 2016 (For øvrig nevnt på s. 14, i prop. 54 S).

Vi ser frem til en felles belysning av disse forholdene. Selv om vi tidligere har antydnet at det kunne være aktuelt med videodrøftinger, tror vil likevel at direkte kommunikasjon i samme rom er det mest fruktbare for så omfattende problemstillinger som dette. Vi ser gjerne at møtet (det første iallfall) holdes i Tanadalen.

Med vennlig hilsen

Steinar Pedersen/s
TF leder

Hans-Erik Varsi
Direktør

Vedlegg: Anmodning om dekning av oppsynsutgifter 2011 – 2015 i riksgrensestrekningen av Tanavassdraget, 19.01.2017.

Klima – og miljødepartementet
v/Ekspedisjonssjef Lene Lyngby
Postboks 8013 Dep.
0030 OSLO

posmottakt@kld.no

Deres ref:

Saks nr.: 2016/84

Dato: Deatnu/Tana:19.01.2017
Saksbehandler: Hans-Erik Varsi
Tlf. +47 924 00 935

Anmodning om dekning av oppsynsutgifter 2011 - 2015 i riksgrensestrekingen av Tanavassdraget

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) ber med dette om refusjon av oppsynsutgifter – kr. 2 941 000,- for perioden 2011 - 2015 for riksgrensestrekingen av Tanavassdraget. Refusjonssummen gjelder dekning av statens andel av elveoppsynsutgifter i grenselvdelen i Tanavassdraget for perioden 2011 – 2015. De samlede oppsynsutgifter i perioden har vært kr. 9 804 859,-

Etter forskrift har TF ansvaret for å ha elveoppsyn i nedre norsk del og i sideelvene så langt laks går. På riksgrensestrekingen skal oppsynet skje i samråd med Fylkesmannen i Finnmark¹, som har ansvaret for kontakt med finske myndigheter, og Statens naturoppsyn, som har hovedansvaret for oppsyn etter lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk m.v.

Elveoppsynet i Tanavassdraget holder oppsyn med i overkant av 700 km elvestrekning, hvorav 216 km utgjør riksgrensen mot Finland. Oppsynsteamet i Karasjok har ansvar for en rundt 48 mil lang elvestrekning, mens oppsynsteamet i Tana har ansvar for vel 25 mil elvestrekning. I de fem sesongene fra 2011 t.o.m. 2015 har den offentlige bistanden ved Statens naturoppsyn (SNO) til elveoppsynet i Tanaelva vært knyttet til enkeltturer pr. år. Enkeltturene som SNO har vært med på i perioden, har ikke erstattet TFs ordinære kontrolloppgaver i riksgrensestrekingen av Tanaelva. All administrasjon med planlegging av fellesturer med finsk oppsyn, tjenesteoppdrag og annen kommunikasjon er foretatt av TF direkte med finsk part. Det offentliges andel av fiskeoppsynets virksomhet i Tanavassdraget i perioden 2011 – 2015 ansees å ha vært betydelig under det som er tillagt som statens oppgaver for å utføre kontrolloppgaver på riksgrensestrekingen i Tanaelva, i forhold til forskriftens ordlyd med statens oppgaver i vassdraget.

¹ FOR 2011-02-04 nr. 119: Forskrift om lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget § 12 andre setning

Etter utvidelse av forvaltningsområdet i 2015 er det behov for høyere fokus i nedre norsk del, inkl. munningsområdet. Det samme gjelder de store sideelvene. Bakgrunnen for utvidelsen av forvaltningsområdet, er utvidelsen av deltaområdet i Tanamunningen, elve-området ble utvidet utover i deltaet. Det er blitt lagt ned større innsats i oppsynsarbeidet i Tanamunningen de siste to sesongene, etter at grense sjø-elv ble flyttet. Erfaringene tilsier at oppsynet også kommende år må satse på en god del tilstedeværelse i munningen både i fiskesesongen, og før sesongstart 15. juli.

I perioden har TF dekt oppsynstjenesten i nedre norsk del med sideelver og riksgrensestrekningen årlig med 3 årsverk, hvorav 30 % av den samlede ressursbruken er tjeneste utført på riksgrensestrekningen. I de fem årene har TF finansiert den samlede ressursbruken i fiskeoppsynet med egne fiskekortinntekter.

Oppsynskostander 2011-15:

År	2015	2014	2013	2012	2011	Sum
Driftskostnader						
Lønnskostnad	1 349 230	1 152 248	1 057 911	1 202 891	1 057 851	
Avskrivning	105 428	81 907	22 397	17 304	-	-
Andre driftskostnader	891 686	824 671	738 330	737 604	565 401	
Sum driftskostnader	2 346 344	2 058 826	1 818 638	1 957 799	1 623 252	9 804 859

Totalsummen for dekning av statens oppsynsoppgaver i riksgrensestrekningen i Tanavassdraget er kr 2 941 000,-

TF vil også nevne at etter betydelig overforbruk i statens drift av Tanavassdraget i 2009-2010, som ble finansiert av fiskekortmidler fra Tanavassdraget, «tanakassa», har TF en stor oppgave å bygge opp et avsetningsfond som sikkerhet for fremtidig forvaltning og drift.

TFs regnskap revideres av Enter Revisjon Alta.

Beløpet kan overføres til TFs driftskonto: 4930.14.36598

Om det er uklarheter vedr. kravet, kan direktør kontaktes.

Dearvvuođat - med hilsen

Steinar Pedersen
TF leder

Hans-Erik Varsi
Direktør